

Bijlage 1, toelichting 1e 4-maandsrapportage 2022

+ overzicht structurele effect van deze mutaties

Programma 1 Bestuur en ondersteuning

1. Nieuwe langlopende geldlening ad € 15 miljoen: € 55.571 V

Op 23 december 2021 is een voor de financiering van nieuwe investeringen en voor herfinanciering van aflossingen op geldleningen een langlopende geldlening van € 15 miljoen aangetrokken tegen een rentepercentage 0,354%. Dit is een lager percentage dan geraamd in de begroting 2022 voor nieuwe investeringen en herfinancieringen. Structureel levert dit een voordeel voor de begroting op van bijna € 56.000.

2. Algemene uitkering gemeentefonds: € 1.415.081 V

Via deze tussentijdse rapportage worden de financiële gevolgen voor de algemene uitkering n.a.v. de september- en decembercirculaire 2021 voor jaarschijf 2022 verwerkt. Hierin zitten ook de corona compensatie pakketten voor jaarschijf 2022 (de compensaties van 2021 zijn al in de jaarrekening 2021 meegenomen). De meicirculaire 2022 is niet in deze rapportage meegenomen, wel zijn de effecten uit de Maartbrief opgenomen.

Via raadsinformatiebrieven is de raad over de uitkomsten van de september- en decembercirculaire 2021 geïnformeerd. Over de uitkomsten van de meicirculaire 2022 ontvangt de raad in juli een raadsinformatiebrief.

a. September- en decembercirculaire 2021: € 373.771 V

Er is n.a.v. de september- en decembercirculaire 2021 sprake van een netto bijstelling van de algemene uitkering (AU) van € 373.771. Dit omvat met name een bijstelling naar boven van het accres. Het rijk gaat de komende jaren meer uitgeven en in het kader van het "trap op, trap af"-principe vertaald zich dit ook in een hogere algemene uitkering voor gemeenten.

In de extra algemene uitkering zitten tevens een aantal integratie- en decentralisatie uitkeringen (IU en DU) die voor een specifiek doel beschikbaar worden gesteld. Deze worden dan ook als zodanig gereserveerd en niet als algemeen dekkingsmiddel gebruikt.

Het voordeel van € 373.771 kan als volgt worden gespecificeerd:

Extra algemene uitkering sep. + dec. circ. '21	1.218.938
<i>Waarvan gereserveerd voor IU en DU:</i>	
Corona compensatie	-134.000
Brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches (DU)	-74.928
Decentralisatie provinciale taken vergunningverlening, toezicht en handhaving (DU)	-283.101
Gezond in de stad (DU)	-70.401
Voorschoolse voorziening peuters (DU)	-29.732
Armoedebestrijding kinderen (DU)	-82.403
Vergoeding raadsleden kleine gemeenten (IU)	-76.165
Inburgering (DU)	-55.336
Versterking omgevingsveiligheidsdiensten (DU)	-6.000
Gemeenteraadsverkiezingen (DU)	-33.101
Netto bijstelling AU	373.771

In de septembercirculaire 2021 zat tevens het extra geld voor jeugdzorg wat het kabinet voor 2022 eenmalig aan gemeenten beschikbaar heeft gesteld. Voor Harlingen ging het om € 1.386.000. In tegenstelling tot de overige mutaties uit de septembercirculaire, hadden we dit

al meegenomen in de begroting 2022 (als zijnde storting van dit bedrag in de reserve sociaal domein), waardoor dit in deze tussentijdse rapportage niet meer meegenomen hoeft te worden.

b. Maartbrief: € 468.310 V

Het accres zoals opgenomen in de Maartbrief komt bovenop het accres van de septembercirculaire 2021 en betreft voor jaarschijf 2021 een plus van € 468.310.

c. Meicirculaire 2022: € 573.000 V

Op 1 juni is de meicirculaire verschenen. Deze omvatte o.a. een forse positieve bijstelling van de accessen. Tevens is toegevoegd de rijksvergoeding voor de verstrekte energietoeslag, extra (eenmalig) budget voor jeugdzorg en een vergoeding voor de uitvoeringskosten klimaatakkoord.

Voor een uitgebreide toelichting op de meicirculaire 2022 wordt verwezen naar de raadsinformatiebrief "1e 4-maands 2022, meicirculaire 2022, doorkijk begrotingsaldo" die in juli naar de raad is verzonden.

Per saldo betekent de meicirculaire voor jaarschijf 2022 een voordeel van € 573.000.

De structurele effecten vanuit de algemene uitkering zijn als volgt:

	2022	2023	2024	2025	2026
September- en decembercirculaire 2021	373.771	250.283	234.873	45.575	400.024
Maartbrief	468.310	2.478.504	3.218.763	3.024.570	1.260.388
Meicirculaire 2022	573.000	1.175.000	2.147.000	3.096.000	1.947.000
Totaal	1.415.081	3.903.787	5.600.635	6.166.145	3.607.412

3. Coronaherstelplan Sociaal Domein: geen gevolgen voor de exploitatie

De coronapandemie en maatregelen hebben hun sporen nagelaten. Het Rijk heeft middelen beschikbaar gesteld voor maatregelen om het sociale en mentale welzijn en de leefstijl van mensen te bevorderen die door alle coronamaatregelen in het gedrang zijn gekomen. Het steunpakket is verdeeld in drie thema's:

- Bevordering van het welzijn van jeugdigen;
- Ontmoeting en begeleiding van kwetsbare groepen;
- Ondersteuning en bevordering van gezonde levensstijl.

Eind 2021 heeft Harlingen het Coronaherstelplan Sociaal Domein opgesteld. Hiermee is beoogd een effectieve inzet van de verkregen middelen voor de bestrijding van de negatieve gevolgen van de corona pandemie voor jeugdigen, kwetsbare groepen en de effecten op de leefstijl van de Harlinger inwoners.

De rijksmiddelen zijn in 2021 ontvangen. Bij de jaarrekening 2021 is voorgesteld deze middelen over te hevelen naar 2022 ter uitvoering van het coronaherstelplan in 2022. In deze tussentijdse rapportage worden de betreffende middelen groot € 157.572 van de coronapot overgeboekt naar het budget Coronaherstelplan Sociaal Domein. Omdat het hier een overboeking betreft, heeft dit geen gevolgen voor de exploitatie.

4. Interim-teamleider Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving: € 150.000 N

Vanwege de hoge werkdruk bij dit team binnen de afdeling beleid en regie is het aantrekken van een interim-teamleider gedurende het gehele jaar 2022 noodzakelijk.

5. Management afdeling sociaal domein: geen gevolgen voor de exploitatie

Sinds 2021 is de gemeentelijke organisatie uitgebreid met een afdeling sociaal domein bestaande uit 3 teams, nl. het stadsteam, het jeugdteam en het beleidsteam. Twee noodzakelijke met deze uitbreiding samenhangende functies zijn nog niet structureel begroot in de gemeentebegroting, nl. de afdelingsmanager en de teamleider jeugdteam. Ingaande 2023 worden ze structureel geraamd in de begroting. Hun personeelskosten in 2022 (totaal € 204.000) worden gedekt uit de reserve sociaal domein.

6. Reservering loonstijging als gevolg van de nieuw cao: € 278.000 N

In 2021 is een nieuwe cao voor het gemeentepersoneel overeengekomen. De uitkomst is een salarisstijging van 1,5% per 1 december 2021 en van 2,4% per 1 april 2022. Dit resulteert in een toename van de salariskosten in 2022 van € 278.000.

7. Onvoorzien structureel: € 30.000 V

In de primitieve begroting 2022 is naast de raming voor 2022 ook de raming 2021 per 1 juli 2021 verwerkt. De reden hiervan is dat er op het moment van opmaken van de nieuwe begroting nog geen zicht is op de uitputting van deze post in het 2^e halfjaar 2021. Gebleken is dat er geen beslag meer op het op 1 juli 2021 nog aanwezige budget ad € 30.000 is gedaan, waardoor dit bedrag structureel vrijvalt.

Programma 3 Verkeer, vervoer en waterstaat

8. Exploitatie eilandparkeren: € 342.000 V

Op basis van de werkelijke opbrengsten van de sinds 2021 door de gemeente zelf geëxploiteerde parkeerterreinen (Harlingerstraatweg, parkeergarage Waddenpromenade, Westerzeedijk) kunnen de ramingen naar boven worden bijgesteld. Rekening houdend met de verschuldigde vennootschapsbelasting wordt een meeropbrengst van € 342.000 geraamd.

Programma 5 Onderwijs

10. Intensivering toezicht en handhaving gastouderschap: € 5.000 N

Voor het ondersteunen van gemeenten bij hun handhavingstaak in de kinderopvang in het kader van het intensiveren van toezicht en handhaving van de gastouderopvang stelt het ministerie van SZW vanaf 2022 jaarlijks € 6,4 miljoen extra ter beschikking. Voor Harlingen gaat het structureel om € 5.000 wat toegevoegd wordt aan het budget Educatie. De dekking hiervoor zit als taakmutatie in de algemene uitkering in programma 1.

11. Nationaal Programma Onderwijs (NPO-middelen): geen gevolgen voor de exploitatie

In totaliteit ontvangt Harlingen in 2021 en 2022 € 302.462 van het Rijk voor uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs. In 2022 zal de besteding van de middelen plaatsvinden.

In 2021 is reeds € 63.047 ontvangen. Dit is bij de jaarrekening 2021 overgeheveld naar 2022. In 2022 wordt het restant van € 239.578 ontvangen. In deze tussentijdse rapportage wordt zowel de ontvangst van dit bedrag als de uitgaaf daarvan geraamd (dus budgetneutraal).

Programma 6 Sport, cultuur en recreatie

12. Adviseur/regisseur groene buitenruimte: € 55.000 N

Door een interne herschikking van functies is onvoldoende budget beschikbaar voor de noodzakelijke beleidsfunctie adviseur/regisseur groene buitenruimte. Er is een tekort van € 55.000.

Programma 7 Sociaal domein

13. Subsidie Stjoer: € 7.500 N

In overleg met de gemeente is Stjoer in 2019 gestart met de inloop Samen@nieuw Zuid. Stjoer heeft in 2019, 2020 en 2021 de inloop betaald vanuit eigen middelen (door Corona heeft de inloop in 2020 ook een tijd stil gelegen). Om de inloop in Nieuw Zuid voort te zetten in 2022, heeft Stjoer een extra subsidie van € 7.500 aangevraagd. Hiermee blijft de vrijdagmiddag inloop van Stjoer in Nieuw Zuid in stand. In de begroting is € 10.000 opgenomen. Via deze tussentijdse rapportage wordt voorgesteld de extra subsidie van € 7.500 toe te kennen.

14. Middelen hoofdlijnenakkoord GGZ: geen gevolgen voor de exploitatie

Het hoofdlijnenakkoord is tot stand gekomen tussen 14 partijen. Naast onder andere GGZ-Nederland, ZN, Mind, Federatie psychologen, VWS is ook de VNG één van de partners. Het akkoord kent een looptijd van 2019 - 2022. Voornaamste doel van het hoofdlijnenakkoord is te komen tot ambulantisering van de zorg. Daarnaast is het de bedoeling dat de zorg meer in de thuissituatie geboden gaat worden.

Met de ondertekening van het akkoord door de VNG verbinden gemeenten zich aan de gemaakte afspraken om de kwaliteit en de toegankelijkheid van de geestelijke gezondheidszorg verder te verbeteren. Het toekomstbeeld van de GGZ waar partijen aan werken is dat er goed naar mensen wordt geluisterd, zij de hulp krijgen die nodig is, afgestemd op hun behoefte en dat deze hulp snel wordt geleverd.

Harlingen heeft hiervoor in 2022 € 60.620 gekregen. In deze tussentijdse rapportage wordt zowel de ontvangst van dit bedrag als de uitgaaf daarvan geraamd (dus budgetneutraal).

15. Eénmalige energietoeslag: geen gevolgen voor de exploitatie

Ingevolge de oorlog in Oekraïne heeft het kabinet een totaal pakket aan koopkrachtmaatregelen afgekondigd. Eén daarvan is het toekennen van een eenmalige energietoeslag van €800 aan huishoudens met een laag inkomen. Voor Harlingen wordt de totale compensatie hiervan geschat op € 913.600. Dit wordt naar verwachting volledig vergoed door het rijk en daarom in deze tussentijdse rapportage vooralsnog budgetneutraal opgenomen.

16. Kosten wijziging GR Fryslân-West: € 8.000 N

Nu drie van de vier gemeenteraden de Businesscase Werkleerbedrijf 2022 – 2026 hebben vastgesteld, is een start gemaakt met de implementatie. Om dit proces soepel te laten verlopen, is het noodzakelijk hiervoor een procesbegeleider aan te stellen.

De kosten van de wijziging van de GR F-W betreffen de kosten van de inzet van de procesbegeleider en worden geschat op maximaal € 3.000. De kosten voor een procesbegeleider voor het Implementatieplan worden geschat op € 13.000. Deze kosten worden verdeeld onder de vier deelnemende gemeenten. Voor Harlingen gaat het om € 8.000.

17. Subsidie Tûmba: € 5.665 N

Voor het versterken van de antidiscriminatievoorziening heeft het kabinet bij de meicirculaire 2021 extra geld beschikbaar gesteld. Voor Harlingen gaat het om € 5.665. Harlingen heeft deze voorziening ondergebracht bij stichting Tûmba in Leeuwarden. De stichting heeft de extra subsidie inmiddels bij ons aangevraagd. De dekking hiervoor zit in de algemene uitkering in programma 1.

18. Inhuur programmaleider uitvoeringsagenda Grip op WMO: geen gevolgen voor de exploitatie

De gemeente staat voor de uitdaging om enerzijds passende zorg en ondersteuning te kunnen leveren aan inwoners en anderzijds de financiën en uitvoering van de Wmo beheersbaar te houden. Om hierop meer grip te krijgen is de uitvoeringsagenda Grip op Wmo 2022-2024 opgesteld. Er wordt de komende 3 jaar op projectmatige wijze gewerkt aan deze hervorming op een viertal gebieden, te weten beleid, de toegang, 'inkoop en bekostiging' en monitoring. Een programmaleider is gewenst om de samenhang te borgen en is essentieel voor een goede start. Er is € 47.500 nodig voor het inhuren van een externe programmaleider in 2022. Het bedrag á € 47.500 wordt verdeeld naar ratio inwoneraantal/aantal cliënten (peiljaar 2021) onder de vier Noordwest gemeenten. Voor Harlingen gaat het om een bedrag van € 12.350.

19. Bijstelling BUIG: € 244.956 V

Het voorlopig budget 2022 wat in oktober 2021 bekend is geworden liet een toename van de rijksvergoeding BUIG zien van € 244.956 (van € 7,929 mln. naar € 8,174 mln.). Het voorlopige macrobudget 2022 werd door het rijk hoger ingeschat dan het definitieve macrobudget voor 2021. Ten tijde van het samenstellen van deze tussentijdse rapportage was het nader voorlopig budget van mei 2022 nog niet bekend. Vanwege de gunstige conjuncturele ontwikkelingen neemt het aantal werkzoekenden af. Verwacht wordt dan ook dat nader voorlopige budget van mei (of het definitieve budget van oktober 2022) lager zal uitvallen. Dit financieel effect zal dan weer worden meegenomen bij de 2^e 4-maands rapportage over 2022 in het najaar.

20. Dienst NW Fryslan: € 237.179 N

In deze tussentijdse rapportage wordt de gewijzigde bijdrage aan de Dienst naar aanleiding van de begroting na wijziging 2022 van De Dienst Noordwest Fryslân verwerkt. Dit betekent o.a. een nieuwe prognose van de uitgaven voor Werk & Participatie, Inkomen, WMO, Jeugd en Bedrijfsvoering.

Bij het onderdeel Werk & Participatie stijgen de lasten met € 231.200 vnl. als gevolg van de toevoeging van de lasten voor de invoering van de nieuwe wet Inburgering. Hiervoor worden gemeenten via de algemene uitkering gecompenseerd.

Bij het onderdeel Inkomen zien we een sterke daling van de lasten voor bijstand cq. een hogere uitstroom uit de bijstand van € 670.437 als gevolg van de gunstige conjuncturele ontwikkelingen. Verwacht wordt dat dit voordeel (deels) teniet zal worden gedaan wanneer het nader voorlopig budget van mei bekend zal worden gemaakt (zie ook punt 19).

Bij het onderdeel Armoedebestrijding zien we een lichte daling van de kosten van € 47.483. De laatste prognose voor wat betreft WMO is dat de kosten naar verwachting ongeveer gelijk zullen blijven (- € 969) aan de kosten zoals die waren opgenomen in de primitieve begroting.

Bij Jeugd was een taakstelling opgenomen in de gemeentelijke begroting van € 250.000. Zoals het nu lijkt zal deze taakstelling op zo'n € 108.200 na gerealiseerd te kunnen worden.

De Bedrijfsvoeringslasten stijgen met € 143.309 als gevolg van een cao-stijging, een stijging van de pensioenlasten, de verwerking van een corona-onkostenvergoeding en de toename van formatie als gevolg van de invoering van de nieuwe Wet Inburgering.

21. Vroegsignalering: € 61.025 N

Om als gemeente beter vroegtijdig te kunnen signaleren of een inwoner schulden heeft, heeft de gemeente Harlingen de afgelopen periode via een pilot uitvoering gegeven aan de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening (Wgs). Het doel van Vroegsignalering van schulden is het vroegtijdig opsporen van schulden om zo problematische schulden te voorkomen. Uit de uitgevoerde nulmeting en evaluatie van de pilot is gebleken dat de huidige aanpak van Vroegsignalering aansluit op dit doel. Inwoners die zelf nog geen hulpvraag bij de gemeente hadden ingediend, worden nu al geholpen bij beginnende achterstanden. Op termijn zal dit er toe moeten leiden dat er minder inwoners te maken krijgen met problematische schulden. Dit levert op termijn zowel voordelen voor de inwoner, de gemeente als de maatschappij op. Om de huidige werkwijze voort te zetten is structureel € 61.025 nodig.

Programma 8 Volksgezondheid en milieu

22. Capaciteitsvergroting algemene begraafplaats: € 12.500 N

Voor de voorbereiding en begeleiding van de noodzakelijke capaciteitsvergroting van de algemene begraafplaats wordt externe deskundigheid ingehuurd. De kosten hiervan worden geraamd op € 12.500.

23. Preventieakkoord: geen gevolgen voor de exploitatie

Voor de uitvoering van het door de kerngroep ondersteuningsprogramma Lokale Preventieakkoorden VNG goedgekeurde preventieakkoord of preventieaanpak heeft Harlingen € 10.000 ontvangen. De lokale Preventieakkoorden en aanpakken richten zich op het terugdringen van roken, problematisch alcoholgebruik en overgewicht. In deze tussentijdse rapportage wordt zowel de ontvangst van dit bedrag als de uitgaaf daarvan geraamd (dus budgetneutraal).

24. Preventie alcohol en jongeren: € 4.700 N

Voor kosten/preventie op het gebied van alcohol en jongeren stond per abuis een te laag bedrag in de begroting geraamd. Dit moet € 5.500 zijn in plaats van € 800.

Programma 9 Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

25. Aanpak energiearmoede: geen gevolgen voor de exploitatie

Om huishoudens met hoge energielasten, een lagere energetische kwaliteit van de woning en een laag besteedbaar inkomen te steunen heeft het Rijk 150 miljoen beschikbaar gesteld aan gemeenten. Harlingen heeft € 213.839 ontvangen en heeft hiervoor een plan van aanpak opgesteld wat inmiddels in uitvoering is. Zo worden o.a. energiecoaches ingezet en energiebesparende maatregelen getroffen. In deze tussentijdse rapportage wordt zowel de ontvangst van de rijksuitkering als de uitgaaf daarvan (cf. het plan van aanpak) geraamd (dus budgetneutraal).

Tabel totaal overzicht mutaties:

	2022	2023	2024	2025	2026
1. Nieuwe langlopende geldlening	55.571	55.571	55.571	55.571	55.571
2a. September- en decembercirculaire 2021	373.771	250.283	234.873	45.575	400.024
2b. Maartbrief	468.310	2.478.504	3.218.763	3.024.570	1.260.388
4. Interim-teamleider Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving	-150.000				
salaris afdelingsmanager afdeling sociaal domein (9 maanden)*		-115.000	-115.000	-115.000	-115.000
salaris teamleider jeugdteam*		-95.000	-95.000	-95.000	-95.000
6. Reservering loonstijging als gevolg van de nieuw cao	-278.000	-338.000	-338.000	-338.000	-338.000
7. Onvoorzien structureel beschikking over de reserve sociaal domein*	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
beschikking over de reserve sociaal domein*		-403.070	-476.697	-551.694	-551.694
beschikking over de algemene investeringsreserve (sluitend maken begroting)*		-95.000	-76.000		
Veiligheidsregio*		-86.676	-129.725	-174.075	-217.406
uitbreiding formatie team dienstverlening (veiligheid) met 16 uren*		-38.000	-38.000	-38.000	-38.000
8. Exploitatie eilandparkeren	342.000	342.000	342.056	342.056	342.056
10. Intensivering toezicht en handhaving gastouderschap	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
12. Adviseur/regisseur groene buitenruimte	-55.000	-55.000	-55.000	-55.000	-55.000
13. Subsidie Stjoer	-7.500				
16. Kosten wijziging GR Fryslân-West	-8.000				
17. Subsidie Tûmba	-5.665	-5.665	-5.665	-5.665	-5.665
lagere bijdrage GR F-W n.a.v. Implementatieplan / Business Case*		17.620	30.383	49.683	81.075
19. Bijstelling BUIG	244.956				
20. Dienst NW Fryslan	-237.179	-1.069.471	-1.113.234	-1.152.230	-1.479.395
21. Vroegsignalering	-61.025	-35.853	-10.680	14.493	39.666
22. Capaciteitsvergroting algemene begraafplaats	-12.500				

24. Preventie alcohol en jongeren	-4.700	-4.700	-4.700	-4.700	-4.700
Subtotaal	690.039	827.543	1.448.945	1.027.584	-696.080
2c. Meicirculaire 2022	573.000	1.175.000	2.147.000	3.096.000	1.947.000
Totaal	1.263.039	2.002.543	3.595.945	4.123.584	1.250.920

*) toelichting/verwerking bij Begroting 2023